

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală : Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
 In Districe : 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
 In Străinătate : 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director : D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :
 In România : La administrație, Pasajul Român, Nr. 3 bis, București; și la corespondenții ziarului din județe.
 In Hamburg : La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biuroul central de anunțuri pentru Germania.
 Pentru Franță, Anglia, Austro-Ungaria și Italia : Se va adresa la AGENCE LIBRE, Paris, 50, rue de
 Notre-Dame-des-Victoires (place de la Bourse).

ANUNȚURI :

Liniște pe pagină IV 30 bani.
 Reclame pe pagină II-a 5 lei — Reclame pe pagină III-a 2 lei.
 Scrierile menționate se refuză — Articoli nepublicați nu se înșopiază.
 Pentru inserții și reclame, redacția nu este responsabilă.

SCIRI TELEGRAFICE
DIN ZIARELE STRINE.

Roma, 10 Mai.
 Într-un articol de fond, consacrat depășelii ziarului *Tempo*, foaia *Tribuna* zice că trebuie considerată de imposibilă orice altă conciliație între Vatican și Quirinal de către acceptarea, din partea Papel, a apelor împlinote, fără nici o concesiune din partea Statului. Nicăieri un bărbat politic italian nu și poate face iluziuni asupra intărărilor sentimentului național, ce ar provoca cea mai mică concesiune făcută Vaticanului.

Paris, 10 Mai.
 Sertările aniversare a 458-a a liberării orașului Orleans de către Jeanne d'Arc s-au înținut Sâmbăta la Orleans. Ele au început la amiază printr-o fanfară de artillerie.

La opt ore s'a lansat un buchet de artificii spre fortul Tourelles, care a fost luat de Jeanne d'Arc la acea oră, la 7 Mai 1429. S'a trăs o salvă de artillerie, clopoțele tuturor bisericilor sună și cortegiu, cu muzica în frunte, s'a îndreptat spre catedrală. Episcopul a primit din mâinile primarului standardul Jeannei d'Arc și a binecuvântat populația.

Catedrala a fost magnific iluminată. Seara o retragere cu muzică și cu torțe a cutrierană orașul în mijlocul unei imense mulțimi de lume.

Havre, 9 Mai.
 În momentul când ministrul erau să părăsească gara de la Havre spre a se întoarcă la Paris, a venit știrea despre un nou sinistru maritim.

Pașagerii pachetului *Bretagne*, care au debărcat azi dimineață venind de la New-York, au povestit că acest bastiment s'a izbit, la 11 ore noaptea, cu o navă norvegiană, care s'a și scufundat. Echipajul a putut fi scăpat.

Bretagne a sosit la Havre mai târziu.

Roma, 10 Mai.
 Mare sensație face exilarea celui mai bogat om din Massauah, milionar și comersant arab, Hasan-Muka El Akad, de către generalul Saletta. Muka trecea tot-dăuna de un zelos amic al Italiiei.

Berlin, 10 Mai.
 Aici a surprins împrejurarea, că unele foile austro-ungare au văzut, în comunicările foii *Nord. Allg. Zeitung* asupra ocupației Bosniei, o intenție de a compromite direct sau indirect pe comitatele Andrassy sau pe ministrul președinte d. Tizza. Se poate asigura pozitiv, că acea interpretare e eronată, de oare ce în acele comunicările nu s'a zis nimic ce ar putea să micșoreze într-o cărăuă autoritatea justificată a numărelor bărbății de Stat. Scopul exclusiv al acestor publicații este de a pune capăt acelor falsificări sistematice și tendențioase a istoriei, urmată de o parte a pressei rusă și intenția de a provoca ură contra Germaniei.

Londra, 10 Mai.
 Times afișă că România și Serbia au adresat reprezentanții confidențiale către guvernul rus cu privire la atitudinea lui Hitrovo și a lui Persiani în relațiile lor cu opoziția antidinastică din România și Serbia. Ar fi să se mulțumă numai bunelor servicii ale guvernului austro-ungar, că aceste reprezentanții n'au fost remise în brâcate într-un limbaj ceva mai aspru, ca nota colectivă a guvernelor din România și Serbia.

Constantinopol, 10 Mai.
 De și n'a pătruns nimic în publicitate asupra decursului recentei audiente a lui Nelydow la Sultanul totuși curcurile politice sunt convinse că ea a avut de obiect criza bulgară și nu va rămâne fără înfruire asupra viitoarei ei desfășurări. Nu e exact că Sultanul ar fi invitat pe d. Nelydow, ci din contră acesta a cerut audiență.

Londra, 10 Mai.
 Pall Mall Gazette publică astăzi știrea de sensație că guvernul a pus să se pregătească special 60 de chiili în penitenciarul Millbank, ce ar fi menite poate pentru membrii parneliști ai Camerii Comunelor.

Belgrad, 11 Mai.

Știrea unor foile germane, că Ioan Ristică ar fi fost înșarcinat de regele să formeze

SERVICIUL TELEGRAFIC
AL ROMANIEI LIBERE.

Londra, 12 Mai.
Camera Comunelor.—Al doilea paragraf al biloului irlandez a fost adoptat fară incident. Camera s'a amânat pe Vineri.

Petersburg, 12 Mai.
Gazeta de Moscova vorbind de ocuparea Bosniei și Herzegovinei acuza că violentă pe principalele Bismarck de duplicitate și de ingratitudine către Rusia.

Foaia rusă publică o serie de documente diplomatice relativ la această cestiu.

Paris, 12 Mai.
 Ază a început vînzarea diamantelor coroanei.

Ziarul *Le Matin* publică un articol al d-lui John Lemoine în care zice că Franța nici o dată n'a avut trebuință de mai multă vigilență și prevedere și răbdare de căt în momentele de față de oare-ce sunt atât de multe materii explozibile acumulate în cat o combustiune spontană este posibilă în fiecare zi.

Ziarul *Figaro* afirmă că demisia d-lui de Giers va fi amânată pentru că va trebui să se permită viitorul său succesor contelul Suvalov de ași regula afacerile sale personale.

Viena, 12 Mai.
 Conteles Tisza a sosit aici azi dimineață și a avut o audiенță la împăratul. Președintele consiliului ungăr a conferit în urmă cu contele Kalnoky și cu contele Szemgyenyi ministru afacerilor straine.

Jurnalul zic că intrarea d-lui Aurelian în Cabinetul român este dezfavorabilă pentru încheierea unui tratat de comerț cu Austria.

Copenhaga, 12 Mai.
 În anul viitor va avea loc sub patronajul Regelui o expoziție industrială, agricolă și artistică.

Belgrad, 12 Mai.
 Ministrul Serbiei la Constantinopol a sumanat patriarhului ecumenic suma de 15 milii piastri. Pe viitor această subvenție va fi servită regulat patriarhatului.

Regina Natalia și principalele Mostenitori, conform programului, au plecat astăzi. Ministrul Serbiei la Petersberg d. Sava Gruică a plecat la Odesa pentru a aştepta pe M. S. Regina și a o făsoi de acolo la Yalta.

Paris, 12 Mai.
Le Temps zice că conflictul care s'a ivit între comisia bugetară și guvernul pare a nu se putea aplana de căt prin infrângerea unica din părțile. Consiliul de miniștri a hotărât să aștepte raportul d-lui Pelletan și va cere discuționei lui înaintea oră-cărui alt proiect.

Londra, 12 Mai.
 Știri din Canada anunță că d. O'Brien a pronunțat primul său discurs în fața unui auditor compus din 800 Irlandez. Printre asistenții său nu s'a văzut nici o notabilitate. Discursul d-lui O'Brien era moderat și condamna eviciunile ordonate de lordul Lansdowne. Clerul catolic desaproba pe d. O'Brien.

Pesta, 12 Mai.
 D. Tisza s'a intors astăzi aici.

Reichstagul ungar va fi închis la 26 Mai.

Roma, 12 Mai.
 Se zice că Mgr. Vanutelli va fi numit arhiepiscop la Ravena.

Circula de asemenea sgomotul că Mgr. Galimberti va fi însărcinat cu o misiune specială pe lângă curtea din Viena care pare a fi nemulțumită de intenționarea ce ar avea Papa de a autoriza leiturghia slavă.

Madrid, 13 Mai.
 Senatul a adoptat cu 118 voturi contra 10 proiectul de convențiune între Stat și compania transatlantică spaniolă.

Londra, 13 Mai.
 Camera Comunelor a adoptat proiectul de lege prin care se deschide un credit de 17,000 lei pentru acoperirea cheltuielilor necesare pentru celebrarea jubileului reginei la Westminster.

Paris, 13 Mai.
 Se telegraftă din Teheran că orașul afgan Kheiat a căzut în mâinile insurenților.

(Agence Libre).

A se vedea ultime știri pe pag. III-a.

București, 1 Maiu 1887.

Său implinit un-spre-zece ani, de când d. Ion Brătianu și clientela sa este stăpână peste această țară. D-sa a intrat acum în al doispre-zecelea an al cărmuirii. Ce are de gând să facă cu mult răbdătorul popor, care muncește și care plătește?

Nu știm dacă este cine-va în România, care să poată da un răspuns limpede la această întrebare. D. Brătianu a devenit *necunoscutul*. Când și se pare că ai surprins gândurile sale, atunci te pomenești cu dinsul sărind tocmai în extrema contrarie.

Despre partizanii d-lui Brătianu nu mai vorbim. Pot să fie între dinsăii oameni deștepti, de treabă și chiar cu cultură înaltă, dar convingerii politice nu le găsești. Ei formează clientela devotată a patrourui și merge unde ei zice dinsul să meargă, abdicând de la curretarea asupra lucrului public, de la controlul ce sunt datori săl exercite în Stat.

Este un mare merit pentru bătrânul fruntaș că a ajuns să inspire atât de mare incredere unui cerc relativ mare de oameni, dar în Statul modern nu este suficientă confidența oarbă în steaua unui om; se mai cere și alt-ceva. Acest alt-ceva el ține ascuns primul-ministrul Regelui, aşa de ascuns, în cât mulți bănuiesc că el lipsește.

Odinioară d. Ion Brătianu avea un program politic. O parte din acest program s'a indeplinit prin cooperăția mai tuturor forțelor poporului român. Ea a fost strălucită în coronată prin neatârnarea Statului și prin proclamarea regatului. Atunci se pare că bătrânul consilier al Tronului a atins punctul culminant al vieții sale politice. Un om prudent ar fi descins atunci treptele puterii și s'ar fi retras în cestiu de consiliator venerat și înconjurat de o nobilă aureolă.

D-sa insă a crezut că se poate ridică încă, ca organizator modern al Statului Român. Această credință l'a nenorocit. De atunci valoarea sa scade și cu densa dimpreună se micsorează și sentimentul de venerație de care era înconjurat. Sarcina era prea grea pentru umerii săi. În loc de a putea merge înainte a dat îndărăt.

Réposatul Rosetti a încercat să scape de o scădere fatală, dar n'a putut. Silit să văzut atunci că sălăpăsească. Parcă într'un moment greutatea situației a trecut prin cercul luminos al conștiinței sale. A vrut să facă ceva, în raport cu nouile cerințe ale Statului, dar voia înținta să n'a fost destul de tare. D'atunci opinteli neputincioase, încercări superficiale, fie-care pas de înaintare a fost cumpănit de mai mulți pași de dare înapoi.

N'a putut a tot puternicul ministru să facă nicăi o reformă serioasă în organizarea Statului nostru. A stat cu magistratura, cu învățămintul, cu administrația, cu viața comună, tot acolo unde eram acum 12 ani. Ba încă s'ar putea susține că în unele să a dat mai înădărăt.

Ce are să facă d'acum înainte? Cine știe?

Intr'un raport către M. S. Regele, d. Brătianu declară că sănătatea nu-i mai permite să gereză

și afacerile unui departament, și cere Suveranului să-l descase de această greutate și să-l lase președinte de Cabinet fără portofoliu. Regretăm din adâncul inimii această declarare. Noi am fi dorit ca bătrânul să fie în plenitudinea puterilor sale, pentru că să poată pună o mână sărăvană la conducerea carului Statului și pentru că atunci să putem lupta și discuta.

Slăbiciunea sa solemnă mărturisită ne desarmează, dar în același timp ne asigură că, dacă până acum, de când datează astăzi numita *eră nouă*, nu s'a putut face mai nimic la înălțimea cerințelor moderne de înălțare și progres ale Statului, cu atât mai puțin se va face de acum înainte.

Avem dar acum, când s'a intrat în al doispre-zecelea an al guvernării d-lui Brătianu, o situație cu mult mai puțin lămurită politicește, decât o aveam înainte. Nu știm ce vrea patronul, căci n'are programă de guvernămînt; mai a venit și întristătoarea mărturisire a slăbiciunii sale, pentru a înveli într'o noă cetea *necunoscutul*.

Acestă imprejură trebuie să deschape serioase inchieturi pentru viitor. Din zi în zi situația internă a statului nostru devine mai incertă. Cât de grea ară să fie sarcina guvernului de mâine!

Iată unde ne duc cărmuirii ce-o apucă în voia întimplării.

CRONICA ZILEI

Regina Serbiei a sosit incognito, ieri, în Capitală și a deschis la otelul Capșa. M. S. este însoțit de moștenitorul Tronului și de o suță numeroasă.

Regina Nathalia a fost primită la gară de d. M. Ferehyde, ministru afacerilor straine, și de personalul legației sârbe din Capitală.

Societatea de încurajare pentru ameliorarea rasei căilor din Brăila publică programă alergărilor ce vor fi în acel oraș. Duminică 24 Mai, orele 2 și jumătate d. a. Vor fi cinci alergări cu premii: 1. Premiu de încurajare, 2. premiu Iszlazul, 3. premiu orașului Brăila (1000 lei și 300 lei), 4. premiu cărușilor, 5. alergarea în treapă.

Inscrierile se primesc pînă Miercuri 20 Mai, 5 ore seara la d. A. Erfling în Brăila.

Poimâine Lună vom publica programa întregă.

Într-o mulțime de case industriale din străinătate au cerut voie de a putea expune diferite lucrări la expoziția cooperatorilor din Craiova, care se deschide la 2 August.

Sfintul Sinod al sfintei biserici autocefale ortodoxe române este convocat în sesiunea de primă-vară pentru ziua de 5 Mai 1887, conform art. 13 din legea pentru alegerea mitropolitilor și episcopilor eparhioi, cum și a constituirei sfintului Sinod al sfintei biserici autocefale ortodoxe române.

Ofițerii de rezervă din corpul II de armată se vor concentra pentru instrucție de la 15-31 Mai inclusiv, și anume la regimenterile 5, 6, 7, 20, 21, 22, 23 și 30 de dorobanți, precum și la regimenterile 3, 4 și 10 de călărași.

Ministerul mulțumește comitetului permanent al județului Vlașca, precum și arenășii al domeniului Giurgiu, d-nii V Hristopolu, A. Nedelcovici, I. Fundescu, B. E. Părescu, N. Luca, colonel Filitti și L. Nedelcovici care au bine voit a oferi un nu-

măr de 28 pluguri, cari s'a distribuit sătenilor ca premii la concursul agricol din toamna 1886.

Constituționalul din Botoșani afișă că e vorba să se înființeze în acel oraș un spital de copii.

Guvernul otoman a suprimat și vizita medicală care se aplică până acum poveșnitorilor

la suprafață lucrurile par să fi liniștite, cine știe ce se va întâmpla dedesubt, de o parte și de alta.

Negocierile dintre Rusia și Poarta relativ la regularea cestiunii bulgare, s-au suspendat — poate pentru tot-duna. Poarta nu a putut lucea asupra să să execute planul prezentat de ambasadorul rus d. Nelydow, plan ce consistă în numirea unui locotenent al principatului, recomandat de Rusia care ar avea să dissolve Sobrania, să procedează la formarea unui nou guvern și la alegerea unei Sobrani care să aleagă un prinț. O foare rusească spune că Poarta se teme mai mult să vadă apărarea bulgărească comandată de oficeri ruși; ea ar prefera chiar să accepte din nou pe prințul Alexandru de Battenberg, de către ca armata bulgară să fie sub dependență unor oficeri ruși.

Oră cum ar fi, atâtă se știe, că după suspenderă negocierilor, Poarta avea de gând să explice o circulară Puterilor, spre a le expune situația și a le invita să ia în mâna regularea cestiunii. Această circulară nu va fi trimeasă, de oarece guvernul otoman spre a încilici pe Rusia, stărsesc din acea circulară extractele din raportul lui Riza-bey asupra stării lucrărilor din Bulgaria. În acel raport comisarul otoman din Sofia aviză pe marele vizir, că intrigile rusești erau singura cauză a turburărilor din principat. Nota fiind astfel purificată de oră ce alusione neplăcută Rusiei devine cu totul fără nicio însemnatate și de aceea Poarta a renunțat la intenționarea de a expedia Puterilor.

Prin urmare cestiunea bulgăra rămâne tot în statul quo, din punctul de vedere al politicii internaționale; cătă priveste afacerile interioare ale principatului, ele devin din ce în ce mai obscure. Turburările ce se anunță azi se desintă măine; după știrea despre demisiunea regenților, urmează veste că membrii guvernului au fost călduroși primiți în localitățile ce le vizitează. În fața acestor știri contrazicătoare, e greu să ghicească cine-va aderevări și mai greu să prevadă unde să ajungă lucrările la urma urmelor.

STIRI MILITARE

La Huttendorf, lângă Viena, s'a făcut experiență cu un nou pușcă cu repetiție inventată de un mecanic orb, anume Fertelup. După trebuință magazinul poate fi atașat la pușcă sau scos.

Mecanismul pușcii e foarte simplu și inventatorul n'a întrebuit nici un resort elastic. Cu această pușcă se pot trage 40 focuri pe minut.

Poarta a trimis o circulară în toate provinciile imperiului, prin care invită autoritățile militare de a face liste de toți tinerii care nu au fost înrolați în armată anual acesta precum și de aceia care vor trebui să tragă la sorti în anii 88 și 89.

DESPRE ROMÂNI

Sub titlul *Ardealul* un conte ungurească a publicat în foaia *Kolozsvar K.* o serie de articole din care și unul privitor la Români. În esență, scriitorul maghiar s-a exprimat cam astfel despre frații noștri ardeleni:

Aceștia (Români) sunt viriți între Slavi și Maghiari, și Austria, Ungaria și Germania sunt numai aliații lor naturali, ei aceste state garantează astăzincă existența lor. Din situația că ei sunt locuitori străvechi ai Ardealului, Români deduc drepturi politice neîntemeiate, ba chiar private. Numirea nu-i poate impiedica să dobândească posibilitatea să împună respect și să tragă în campană, dar înăuntrul statului modern nu pot pretinde o poziție deosebită. Economia lor de pășune, rămasă îndărăt, impedează o dezvoltare progresivă a agriculturii.

Dacă Ungaria ar inceta odată ca stat, atunci mormântul națiunii maghiare se totodată mormântul Românilor din țările ungare. Caci în timp ce Români sunt înconjurați de Slavi pretutindeniunde nu se ating cu Maghiarii, în Rusia există vederea că de Slavi se țin toate popoarele, care aparțin credinței grecilor și de aceea au să se unite cu Rusia. Aceasta ar crăpa naționalitatea Românilor tot așa de puțin, ca și pe a Maghiarilor. Români au deci interes comune de existență cu Maghiarii. Deoarece unele naționalități ale Ungariei aparțin astorful de familiile de popoare, care formează în afară de Ungaria la granițele ei state independente, și neapărat necesar a avea aci (în Ardeal) o administrație dreaptă, cu îngrijire și destulitoare pretențiiilor de azi și a promova în modul cel mai activ interesele economice ale poporului, ceea ce până acum nu este și nu se face în Ardeal.

Raportul nostru cu România mai ales trebuie să fie, departe de orice slăbiciune să cedare, cu considerație, amical și prevenitor, astăzincă România să poată pune în noi ceea cea mai deplină încredere. Postul de ambasador în București și este de aceea de cea mai mare importanță. Tendințe de expansiune n'aveam.

La acest vechi descăntec unguresc *Kronstädter Zeitung* face următoarele observări:

Asta îl simburele celor zise de autor asupra Românilor. E cam puțin, abia îl atinge în treacăt, și totuși Românișul este pentru Ardeal do o însemnatate cu totul extraordinară. Spre a pune în lumină clară stările și perspectivele în Ardeal, după părere noastră ar fi trebuit să fie împărtășit Românișul din Ardeal de o mai amănuntită aprețare. "I" face impresiunea că și cum autorul n'ar avea la stomac cestiunea română, ci ar fi voit să fugă din căsătorie. Astăzincă e o greșală, dacă vrea să clarifice și să amelioreze stările ardeleni.

Dar întră că autorul se ocupă cu această cestiune, și după o noastră părere în care-care rătăcire. Deja caracteristica Românilor nu ni se pare corectă. Autorul îl numește "un popor nespus de talent, dar și nespus de inapoiat, care totuși progresează mereu și viteză cu ochii". Astăzincă nu prea e nimerit. Talentul nu e tocmai o insușire distinsă a Românilor, (Aci observăm că autorul acestor rânduri din *K.Z.* nu prea cunoaște bine insușirile poporului român, căruia tocmai talentul nu l lipsește; un popor netalentat, ori cără silință și zel ar avea, nu poate progresa cu aşa pasigură, într'un timp atât de scurt. — Red.

"Gaz.", dar în schimb e din abundanță înlocuit printr-o zeloasă nisună după progres cultural. Aceasta o va afirma orice cine care a avut ocazia să observe școlari români în școală. Cum că poporul român progresează mereu și viteză cu ochii, astăzincă prea puțin zis. Progresul e tocmai uimitor și vrednic de admirat. Abia ar putea privi îndărăt un popor din lume la un progres atât de uriaș în dezvoltarea culturală, ca Români în perioada de 1848 până azi.

Nici aceea nu putem admite că Români ar năsuia la o poziție deosebită. Ceea ce nisuse Români, este tocmai contrariul, egală îndepărtățire națională anume de limbă. Astăzincă nu e decum o poziție deosebită. Autorul nici nu dă măcar să înțelege ce și înțelege el sub o astfel de poziție deosebită.

O concluzie cu totul falșă nu se pare a fi aceea că autorul admite că pe națională maghiare ar atrage după sine și pe națională Românilor din țările ungare. Mai anteriu nici decum nu este numai o cucerire prin Rusia, care — precum admite autorul — ar putea fi singura cauză a pe națională maghiare. Se pot cugela și alte răsăritări, care ar putea avea un astfel de rezultat. O răsăritări a tuturor raselor de popoare ce locuiesc acum în Ungaria, peste tot abia și de temut. Mai puțin de cără oricare ar să se teamă de astăzincă ceva Români. Un popor compact, împănat numai cără colea de alte rase de popoare, în număr de 10 milioane ca Români, în ziua de azi nu se lasă astăzincă să se desnaționalizeze.

De aceea și e lucru îndoios că Maghiari și Români au interese comune de

sistință. Nendoios și din contră, că toate naționalitățile ce locuiesc într-un stat au o mulțime întreagă de interese egale de viață.

Dar acestea nu se dobândește prin aceea că o naționalitate caută să apese pe cea lătită, ci prin aceea că toate interesele comune se promovează cu puteri comune, pe cănd singularitățile naționalității li se lasă în seama lor astăzincă propriile lor interese de cultură după proprietatea lor puterii. Dar pentru acestea nu e de ajuns o administrație dreaptă, cu îngrijire și destulitoare pretențiiilor de azi, cum oplinează autorul, ci numai un sistem de guvernare care satisfacă principiului arătat mai sus.

Guvernul însă e foarte departe de aceea. Din contră el face astăzincă ca și cum și-ar fi pus în cap să crească în România pe cei mai înverșunați inimici. Sub mania de maghiarizare au să suferă Români tocmai astăzincă ca celelalte naționalități nemaghiare ale Ungariei, ba adeseori în măsură și mai mare. În unele părți ale țările sunt tratati tocmai ca helotii, nu ca cetățeni egali îndepărtățiti ai țările. Renunțarea la mania de maghiarizare este singurul mijloc d'âna face pe Români iarăși cetățeni mulțumiți ai țările.

STIRI JUDICIARE

Azi se judecă la trib. secția I apelul d-lor bancher Mercuș contra sentinței judecătorului de pace care, după cererea primăriei, a ordonat închiderea sălei Bosel.

PROCESUL PANU

In procesul Panu s'a propus și s'a desvoltat în ordinea următoare aceste patru exceptiuni:

1° Revisuirea Constituției, astăzincă cum s'a efectuat, este fără fință, pentru că s'a violențat conștiința națională. Rămănenții atunci sub imperiul vechilor dispoziții constituționale, după cari delictele de presă sunt deferite juriului, astăzincă în asemenea casă judecătorie juriștilor se impune.

Au vorbit asupra acestor puncte d. N. Blamberg, Gr. G. Păucescu și N. Fleva.

Tribunalul a respins toate aceste exceptiuni cum și opoziție, confirmând prima hotărâre.

Cestiunea aceasta s'a desvoltat de către d. G. Panu și I. Lahovari.

2° Tribunalul ordinariu nu este în drept a judeca delictu imputat și din aceste două puncte de vedere:

- a) Articolul omul periculos nu poate fi incriminat de căt ca un delict politic, și, după art. 105 din Constituție, delictele politice fără deosebire sunt deferite juriștilor;
- b) Articolul incriminat, după examinarea ce i se poate face, nu constituie propriu zis o ofensă Regelui ci o atârțare la revoluție, fapt prevăzut de art. 78 din Codul penal și pedepsit ca crimă în asemenea casă judecătorie juriștilor se impune.

Au vorbit asupra acestor puncte d. N. Blamberg, Gr. G. Păucescu și N. Fleva.

Tribunalul a respins toate aceste exceptiuni cum și opoziție, confirmând prima hotărâre.

PEDEPSELE ȘCOLARILOR

D. ministru al instrucției publice a adresat directorilor și directoarelor de școle din țară următoarea circulară:

Ministerul este informat că, pe la unele școale, se gonesc elevi și eleve pentru cele

lungi aproape albe și cu pleopă de jos roșie sub geană. Sprâncenile abia i se vedeau. Carnea și era de o albață ciudată, albață de marmură în tonuri de viață, sub lumină. Tatiana Karpofna era tot-duna albă, ca cum ar fi fost luminată de lumă și ca și cum nici o vină nu și-ar fi preumbat sănghii pe sub epiderma ei.

Ea par că sperie pe oră și cine o vedeă și tot într'o vreme îi băga într'insul un fel de dorință aprinsă.

Numei lui Stanislas Skarga nu facuse ea impresia asta. El o primise cu indiferență; și ea tot cu indiferență se luase după el.

Stanislas Skarga era în 1860 în Petersburg, neștiind ce să se facă, negăsind slujba la nici un Rus fiind că era Polonez și pe lângă astăzincă nici o para în pungă fiind că mărcase și banii pe cari credea el că mai are pentru a se întoarce în Franță. Se uită molință la porțile palatului de iarnă. O sănie trece pe lângă dinșul.

— Strein și miserabil — zise un om care era în sanie.

Si oprind sanie, omul acesta se dete jos și bătu pe Skarga pe umăr.

— Cine ești? intră omul.

— Stanislas Skarga.

— Polonez? Refugiat în Franță? Intors?

— Da, stăpâne.

— Bun. Ești sărac?

— Prea sărac.

— Vrei să te însarcinez cu o femeie?

— Ce fel?

— Vrei să ieș o femeie cu tine și să te duci în Polonia?

— Nu sed în Polonia ci în Paris.

mai mici greșeli, fără să se țin seama de dispozițiunile regulamentare.

Sub semnatul având în vedere că art. 32 din regulamentul de ordine și disciplina din 1879 este modificat prin art. 3 din regulamentul de promovarea școlarilor de la 22 Octombrie 1886, și auzind pe consiliul permanent al instrucției, vă pun în vedere că, în viitor, e de preferat că, în loc de pedeapsa escuderei, să se aplică școlarilor abătuți notarea la conduită, la unul sau mai multe obiecte, pe una sau mai multe luni, conform aceluia regulament.

Pedeapsa suferite de un școlar le veți trece într'o anumită condiție de pedeapsă ce o veți înființa din cheltuielile mărunte ale școlei.

Abaterile mai grave ale elevilor săi elevilor le veți nota nu numai în acea condiție și în catalogele lunare, dar chiar le veți aduce în mod formal și la cunoștința părinților. La din contră urmare, răspunderea vea să va privi.

OCALELE DE RIMATORI DIN SEVERIN

Eoul Severinului ne spune că se fac mari pregătiri pentru primirea definitivă a ocalelor de rimotori din Severin în ziua de 15 Mai. Se afirmă că însoțuștă străinii și chiar Români noștri cără au făcut comerț cu rimotori la Pesta și Steinbruch mărturisesc că ocalele din Severin sunt superioare în construcție, soliditate, împărtirea sălașelor și tot confortabilul, celor din Statul vecin.

PROCESUL BALĂ-FILIPESCU-XENOPOL

(Continuare)

In ședința de Sâmbătă a tribunalului Ilfov, secția 4, s'a continuat desbaterea în fond și s'a pronunțat sentință în procesul d-lor Bală-Filipescu cu d. Xenopol.

Au apărut în acea ședință pe acuză d-nii Al. Lahovari, N. Fleva, G. Panu, și G. Palade. — Pentru d. Xenopol au vorbit d-nii Aristid Pascal și Danieleanu.

După o deliberare de o jumătate oră, seara târziu, tribunalul admînă oponția și reformănd sentința, a pronunțat pentru d-nii Bală și Filipescu o condamnare de patru luni închisoare, 300 lei amendă și 5.000 lei despăgubiri civile.

Condamnatii au făcut recurs.

ȘTIRI ECONOMICE

In șirul Ploieștilor, săptămâna aceasta au fost multe vite de vânzare, viind și bol de muncă de peste Milcov. Prețul acestora a fost de la 280 până la 300 perechi. Vacă de latpe cu lei 50–60, iar pentru suhat vacă cu lei 25 și boul de la 50–60 lei. Prețul productelor stă acelaș, porumbul însă s'a mai ridicat până la lei 46–47 iar cicuantinul la 50 chilo veche.

Citim în *Tribuna* din Sibiu:

Prețul granelor s'a urcat pe toate piețile europene. In Berlin a fost destul să se audă că are să se urce taxa de intrare pe cereale, pentru ca prețul grâului să se urce de odată cu zece mărci. Asupra situației generale pe piețele europene N. Fr. Preese dă următoarele deslușiri, asupra cărora atrage atenția agricultorilor noștri:

«Se știe că recolta anului 1886 a fost în Franță, Anglia, Austro-Ungaria și Rusia mai puțin de cinci milioane; abia acum însă în primă-vară, cand putem aprecia rezervele tuturor țărilor, vedem că Franța și

— Paris, e mai bine!

— A!

Anglia trebuie să cumpere încă mult în cele cinci luni, cără preced nouă recoltă. Franța concurează cu putere pe Anglia în cumpărătură, astfel că o parte considerabilă a cerealelor americane s'au îndreptat spre porturile franceze și Americanii au fost în stare să urce considerabil prețurile. Așa observăm în zilele din urmă ridicându-se prețul cerealelor repede în Franță, Anglia și America; posibil e ca industria de faină austro-ungară să caute a profita și ea din această situație.

DECRETE

Ministrul Caltelor și Instrucției publice
D. George G. Dodescu, sub-șef de biurou în direcția contabilității acestui minister, se numește și de biurou pe lângă secretariatul general, creat din nou prin bugetul exercițiului 1887-1888

Ministrul Lucrărilor Publice

D. M. Capuțeanu, directorul general al ministerului, este împunutnicit a autoriza și aprobă în numele ministrului cheltuall, a semnă ordonanțe de plată și de delegație pentru toate serviciile publice atașate la ministerul lucrărilor publice, în limitele creditelor acordate și conform dispozițiilor admise asupra contabilității publice.

Ministrul Agric. Com. Ind. și Dom.

D. C. R. Manolescu, secretarul general al acestui minister este însărcinat a învățuirea și autorizarea cheltuall în numele d-lui Gheorghian, ministru agric. com. ind. și dom. cum și a semnă ordonanțe de plată pentru toate serviciile publice dependinge de acest minister, în limitele creditelor ce sunt deschise prin buget sau legi speciale și conform dispozițiilor stabilite la ordonanțare după legea contabilității generale a Statului,

ECOURI STREINE

In Circ. — Din Smirna se anunță de la 25 Aprilie: În timpul reprezentanții de la Cercul Italian Franci, a căzut una din doborrori, care faceau gimnastică la o înălțime de 15 metri, și s'a lovit așa de rău, în cât a rămas pe loc moartă. A doa soră, pierzându-și deasemenea cumpăratul de groază a căzut în plasă. Tot publicul fu cuprins de o spaimă nespusă. Iumea năvăli ca oarbă spre ușă. Mulți au fost răniți și striviti.

In America. — La Arizona, în Mexicul nou, se mai simt cutremure de pământ. Lângă golul californic a fost o erupție vulcanică. Orașul Montezuma e distrus cu totul; au pierit 150 de locuitori. În Opata s'au surpat mai toate casele și au ucis 20 de persoane. Tot așa au suferit și alte orașe.

In Asia. — Când un Chinez vrea să adreseze o scrisoare unui personaj distins, atunci scrie măruntel, un semn de respect și de onoare. Nu e aşa pretendentul în Asia, ori nu va fi fost tot-d'aura așa, căci vescul Timur Tamerlan a trimis Sultanului din Egipt o scrisoare ce era lungă de 70 coti și lată de 3 coti; cu litere colosale de aur. Timur nu știa să îscălească; el își muia palma într-o coloare roșie și o trătea pe scrisoare în locul semnaturii.

In politia corectională.

— Prevenitule, ce domiciliu ai?

— Post-restaurant, domnule președinte.

Tomy, care este cam bolnav, are mare scrisbă de doctorii.

Aide, îngerașule, trebuie să iei doctoria! Nici muma lui.

— Nu pot!

— Cine-va poate tot-d'aura ce vrea.

— Atunci, nu vreau!

Intr'un restaurant mare:

— Chelner, păstrăvul este destul de proaspăt, dar e al dracului de sărat!

— O! astă nu' nimic, domnule! Să vezi la socoteala...

Intre o cocotă și camerista sa:

— Aneto, zi să între ténărul care scoate bătăturile.

— Doamnă, a plecat după ce a așteptat mai bine d'un ceas; a zis că nu' place să tragă clopotele...

— Obraznicul...

CRIME - DELICTE - ACCIDENTE

CAPITALA

Hoție dibace. — *Telegraful* afișă că a-lătă-erii de dimineață, pe la orele 11 un dom se prezintă la cofetărie Capșa și cumpără bomboane în valoare de 40 lei. După ce bomboanele sunt așezate în cutie, cumpărătorul roagă să i se dea un om până acasă și 60 lei, pentru ca să poată da restul de la un bilet de 100.

I se împlini cererea.

Ajuns în stradă Română Nr. 2, el intră pe o ușă, ia din mână omului cutia și cei 60 lei și spune să aștepte un minut.

Servitorul cofetăriei Capșa așteaptă, așteaptă, trece mai multe minute, dar cumpărătorul nu se întoarcă. Întrebă și i se răspunde că nimeni din casă n'a cumpărăt bomboane și n'a luat 60 de lei.

Falșul cumpărător era un pungaș; cu

cutia subțioară, cu 60 de lei în busunar, el așters-o pe ușă de din dos și a cam mai dus.

JUDEȚE

Atentat la podoare. — *Gazeta Buzăului* spune că Lunea trecută un grec, Ghorghe Serion, fost chelner a atentat la podoarea unui băiat de 14 ani, servitor la un cufără. Grecul a fost arestat.

**

Zdrobit de mașină. — În ziua de 23 curent, băiatul Ianoș Gagri Ianoș, jucându-se la transmisionul mașinii de cherestea a d-lor Costinescu și Popovici din Ploiești, nevezut de nimănii, apucându-l fusul transmisionului și rupându-l mâna, piciorul și coasta stângă, a incetat din viață.

**

Mort de frică. — În ziua de 19 curent, pe cînd sub-prefectul plășej Mijlociu, județul Vaslui, împreună cu primarul comunel Codăești, numit N. Iftimescu, și mai mulți militieni, călărași și vătășel, se aflau în urmărire și prindere evadatului Ion Baciu, condamnat la muncă silnică de curtea cu juriu din județul Fălești, mergând la casa locuitorului Petracu Valeanu, cumnatul evadatului, primarul Iftimescu, intrând în casă și zăriind pe evadat sub un pat, a început să strige din toată puterea la dînsul ca să iasă afară și din cauză marei emoții de care era coprinis a căzut jost și a murit; după constatăriile medicale moarte a provenit din un anevrism.

**

Omor din greșală. — În ziua de 19 curent, locuitorul Dumitru N. Tunaru, din comuna Pesceana, județul Gorj, umblând cu un pistol ce era încărcat, în momentul când trecea pe dinaintea soția sa, pistolul a luat foc și loviu pe numita femeie, în ziua de 21, a incetat din viață.

**

Ceară și răpire. — Sterian C. Aloman și Coman R. Mărgineanu, locuitori din comuna Ionești-Berlești, județul Brăila, în ziua de 23 Aprilie curent, luându-se la ceară între dînsu și bătrâniș, Sterian a tras un foc de revolver asupra lui Coman, pe care l'a rănit greu la gură.

**

Moarte repede. — În ziua de 23 Aprilie, Gheorghe Ghiță, originar din Transilvania, care se găsea ca servitor în comuna Ionești-Berlești, județul Brăila, s'a dus la cărciumă și bînd puțin vin și așteptat să se înapoie la casa săpănumul său, dar, la o distanță ca de 40 metri, a căzut jos și a rămas mort.

**

Găsit mort. — *Liberul* din Iași ne spune că locuitorul Costache Mititelu din cătunul Cocăreni, comuna Păușeni, a găsit — în ziua de 22 ale trecutului lunii — pe individul Ioan Călin din același cătun, mort, cu față în jos, pe un câmp unde se semnă păpușo. Din cercetării să a constat că moarteia l-a fost naturală.

**

Inecat. — Locuitorul Gh. Manea din cătunul Moreni aceeași comună, plasa Braniște, în etate de 74 ani, atins fiind de alienație, la 21 Aprilie ești din casă numai în cămașă și cu capul gol și a dus de se înecat în apa Prutului.

SERVICIUL TELEGRIFIC AL-ROMANIEI LIBERE

Londra, 13 Mai.

Luni Camera Comunelor va discuta bugetul armatei. Marți se va continua discuția în cîrlul irlandez.

Paris, 13 Mai.

Consiliul de Stat a început cercetarea reacurilor facut de principii d'Orlean și principale Bonaparte în contra decisiunii a fi sterși din cadrul armatei franceze.

Berlin, 13 Mai.

Incidentele care s'au produs cu ocazia reprezentării operei Lobengrin au confirmat pe guvernul german în hotărîrea să de a nu participa la expoziția universală de la Paris.

Petersburg, 13 Mai.

D. Jomini, obținând un congediu de mai multe luni a plecat la proprietatea sa în Crimeea.

Constantinopol, 13 Mai.

Agitația continuă în insula Crete. Se speră cu toate acestea de a se impiedica nouă turburări.

Viena, 13 Mai.

D. Stoïloff a declarat la mai mulți corespondenți de jurnale engleze că fucărările de împrumut neînșisit, guvernul bulgar va fi nevoie să inceteze lucrările liniei Zăribod-Wakarel.

Petersburg, 13 Mai.

Stiri de sensație anunță întoarcerea aripii la principelul de Battenberg la Sofia.

Constantinopol, 13 Mai.

Este imposibil de a ajunge la o înțelegere în privința evacuării Egiptului.

Se așteaptă dintr-o zi într'alta la ruperea negocierilor.

Neapoli, 13 Mai.

Ziarul *Pungolo* anunță că guvernul va trimite 25.000 oameni în Abyssinia.

Pesta, 13 Mai.

Budapester Tagblatt publică un articol al contelui Nicolae Bethlen în care afirmă că negocierii au avut loc în 1877 între Rusia și Austria. După autorul articolului, principalele de Bismarck vor să lasă peninsula balcanică la dispoziția Rusiei astfel ca să poată căsătiga toată libertatea de acțiune către Franță.

Se zice că arestații cu prilejul scandalului de la Iași sunt deciși a intenta proces *Agentiei Havas*, sub a cărei îscălitură s'a transmis la jurnalele englezesti, cum că cei arestați sunt niște pungași.

Reprezentantul acestel a *Agentiei* declarat că depeșa aceia ascunde o plastografie.

Contele Andrassy afișând de aceste negocieri a decis să le paralizeze și atunci a intrat și el în negocieri cu Rusia.

Pesta, 13 Mai.

*Intr'un articol care face sensație și care pare a fi inspirat, *Pester Lloyd* vorbind de evenimentele din Serbia declară că Austria este obligată a avea în vedere eventualitatea unui cabinet Ristic.*

Circulația sgomotă că conferință a avut loc între d-nii Ristic și oamenii de încredere ai guvernului austriac.

Viena, 13 Mai.

Ziarul Neue Freie Presse zice că Regele Mihai și de Garașanin nu se pot baza pe sprințul șovător al influenței austriace. Austria, zice foia vieneză, trebuie să se gândească serios ca să căștige simpatiile poporului sărb.

(*Agence Libre*).

MAINOU

Astăzi M. S. Impărăteasa Austro-Ungariei a trecut la Sinaia, spre a întoarce Suveranilor noștri vizita privată la Mehadia.

D-nii miniștri Dim. Sturdza și Fe-rechide a pornit d'aseară la Sinaia, spre a fi acolo la sosirea Imperătoarei.

Regina Natalia a Serbiei a sosit ieri la amiază în Capitală și a deschis la otel Capșa. Rudele M. S. și mai multe persoane de distincție i-au venit la gara spre a o salută.

Primul-ministru a plecat aseară la Florica. Se pare că familia și amicii săruesc de bătrânuș sef al Cabinetului, ca să meargă în streinătate pentru a-și căuta de sănătate.

Succesiunea primariatului din Iași este discutată între d-nii Ornescu și N. Gane. Se afirmă că cel d'intîi are preferințele d-nui Radu Mihai.

St. Sinod al bisericel noastre este convocat, în sesiune de primăvară, pe ziua de 5 Mai.

Opoziția din Brăila va lua parte la alegerile județene. Ea a adresat un apel la alegători.

M. S. Regina Serbiei va porni astă-seara să mănâne la Iași.

D-nii Balș și Filipescu au facut recurs la Inalta Curte de casatie în contră sentinței tribunalului de Ilfov.

In-rul viitor vom publica un interesant studiu filologic al eruditului nostru profesor B. P. Hădeșeu.

Mâine, distinsul student al facultății noastre de literă, d. Șeineanu, va susține teza sa de licență. Lucrarea tinerului licențiat a produs o impresiune din cele mai fericite în corpul universitar. Poate că aceasta este lucrarea cea mai de valoare care a ieșit din Universitatea românească.

Se zice că e o divergență mare între prefectul de Tutova și șefii colectivisti din localitate, cu privire la măsurile de luat pentru a asigura triumful acelora în alegerea de deputat și de consilieri județeni.

Spre a regula această treabă ar fi venit d. Capeleanu la București.

Ziua de Mai a fost sărbătorită de populația Capitalei, pe la grădinile din jurul orașului cu pelin și lăutari, după obiceiul pământului.

D. doctor Calenderu ești va inaugura în săptămîna viitoare, cursul său de clinică.

D. Ilirovo, ministrul Rusiei, se va întoarce în curînd la postul său.

Nu știm pînă la ce punct știrea dată de *Times* în privința unei nemulțumiri oficial manifestate de guvernul nostru în contra acțiunii de la expoziție internațională din Paris și Anvers.

El se adaptează la conductul auditului, se pună și se scoate după voie, permită de a lăua parte la o convorbire generală, redă organul celui mai rebel funcțiunile sale și vine deosebită sărbătorire

